

Fra Vejlegårds historie

Egnshistorisk Nyt nr. 4 –2002 – udgivet af Egnshistorisk Forening i Gundsø

Historien om "Vejlegård", starter for mange år siden, hvilket vil sige, at vi skal omkring 300 år tilbage i tiden, og stedet er Tågerup landsby, i den nuværende Gundsø kommune. Her blev i 1706 født en pige, der fik navnet Kirsten Jensdatter. På den tid en usædvanlig kvinde, der senere i livet fik tilnavnet "Den rige enke fra Gerdrup". I øvrigt døde Kirsten Jensdatter i januar 1772, og blev begravet på kirkegården i Kirkerup.

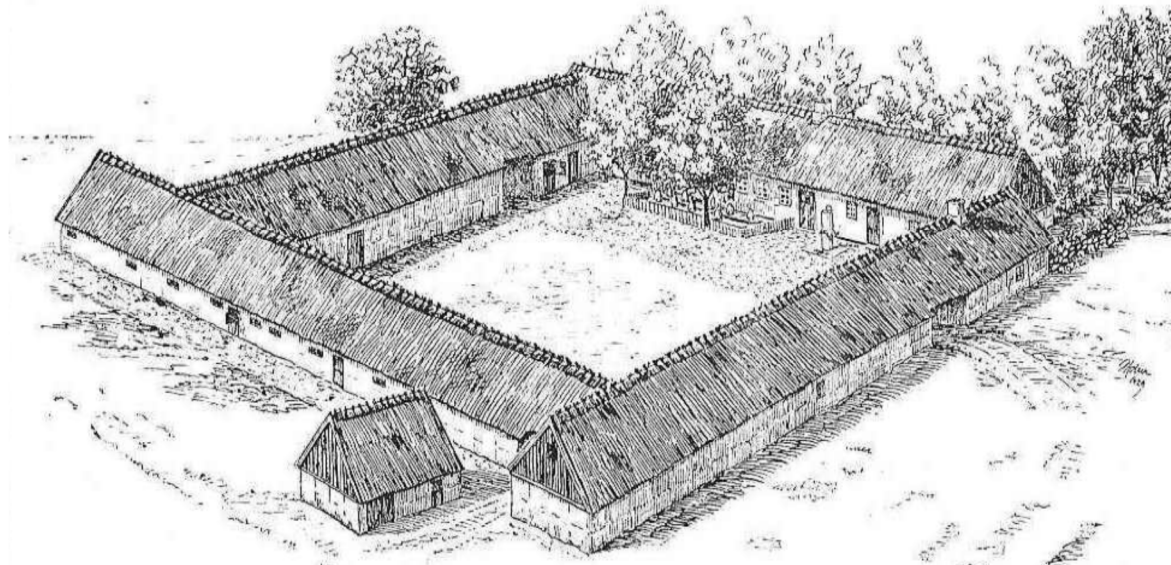
Kirsten Jensdatter ejede flere gårde i Gerdrup bl.a. den, som senere blev til Vejlegård. Gårdens placering var nordøstligt i landsbyen, nord for den nuværende "Glentehøjgård", der er den sidste gård på venstre hånd, når man kører ud af Gerdrup mod Tågerup.

Lars Pedersen, søn af Kirsten Jensdatter, flyttede i 1805 gården ud til dens nuværende placering, hvorved navnet Vejlegård opstod, hvilket kan forklares ud fra, at gården blev anlagt ved en vejle, en lavning i terrænet eller måske et vadested over Maglemose å, tidligere Gereå. Sporene fra den gamle vej ses endnu i engen vest for Frederiksborgvejen, og svagt øst for.

1861 overtog Peder Olsen ved et såkaldt arvefæste gården fra Roskildes Adelige Jomfrukloster. En søn af Peder Olesen var Ole Pedersen, der har skrevet om "En hedebogård i gamle dage". Ole Pedersen var født på Vejlegård 1849.

Det var en 4-længet gård med stråtag, og bindingsværk, udlænger lerklinede og hvidkalkede, stuelængen nordlig med brændte mursten og gulkalket. Tømmeret i udlængerne var formentlig flyttet med fra placeringen i Gerdrup, og bestod af eg, fyr og gran. Frugthaven var nord for stuehuset, og der er endnu to frugttræer her! Ved stuehusets vestgavl et gammelt egetræ, som også er bevaret. Ole Pedersen omtaler også tre vandhuller nord for gården, med fællesbetegnelsen Dyblingehullerne, hvor man skar rør til tagtækning og hassel til tækkekæppe. Området eksisterer stadig, men er nu et sammenhængende vådområde.

I 1916 opførte den daværende ejer, T.G. Hunter-Olsen, et nyt stuehus, tegnet af arkitekt Langballe, Køge. Gården var da på ca. 120 tønder land, heraf 100 ager, resten eng og have. Bygningsanlægget bestod, og består i dag, af et grundmuret stuehus mod nord med

Rekonstruktion af "Vejlegaard", udført af Peter Holm efter Ole Pedersens anvisning. Fra Københavns Amt 1930. Årbog udgivet af Historisk Samfund.

Fra Vejlegårds historie

Egnshistorisk Nyt nr. 4 –2002 – udgivet af Egnshistorisk Forening i Gundsø

røde fugede facader, rødt tegltag og hvidmalede trævinduer. Frontkvist over midterressalit mod nord. Havesiden mod syd halvvalmet frontkvist/ frontespike. Husets murstensarkitektur har rod i stilen, der omkring 1900 udsprang fra Holbækeggen med de to arkitekter Ivar Bentsen og Marius Pedersen som skaberne og blev betegnet Bedre Byggeskik. De to senere tilkomne små sidefløje blev oprindeligt anvendt som skolestue og gæsteværelser. Den mod sydvest værende silobygning stammer fra Hunter-Olsens tid og indeholder stiltræk fra Skønvirkeperioden i slutningen af 1800-tallet i form af profilerede spærender. Der har oprindeligt været to siloer mere, placeret sydøstlig i anlægget. Siloanlæggene blev brugt til opbevaring af majs, som Hunter-Olsen havde stiftet bekendtskab med under sit ophold i U.S.A. Alle udlængerne brændte i 1948, og det nuværende T-formede anlæg blev opført med en bærende søjle-dragekonstruktion på langsiderne. Ydervægge med gule, fugede mursten, spidsgavle med sort bræddbeklædning i gavlspidsen lig trimpelkonstruktionen på langsiderne. Tagkonstruktionen har høj rejnsning med sort bølgeeternit. De på lavformat værende vinduer er typisk for tiden. Anlægget kunne tages i brug 1950. Det korte ben i T-længen mod nord, er genopført i 1990 efter en stormskade. Det oprindelige fodermesterhus syd for udlængerne stammer også fra 1950, og er opført i samme materialevalg. Det samlede anlæg fra 1950 har arkitektonisk, konstruktions- og materialemæssig rod i initiativet fra 1930 "Nye danske Landbrugsbygninger", som udsprang af "Bedre Byggeskik"- perioden, nu med et funktionalistisk udtryk. Kastaniealleen, der fører op til gården fra øst er plantet omkring 1935 i forbindelse med, at vejen til gården blev flyttet fra sit daværende sydligere forløb. I 1990 passerede en mindre tyfon stedet, hvilket kan ses på de to "stynede" træer, og det ene med rodsrud vestlig i alleen. I 1923 ejede Hans Christian Jensen gården, og et barnebarn Aage Alfred Jensen har berettet om kastaniealleen, at der under krigen blev presset tang på stranden til madrasser, at der i 1916 blev sejlet tømmer fra Bognæsskoven til engen hvor bønderne så bød på dette, og at de i krigsvintrene 1940 - 42 kørte mælk til Vigen mejeri på havisen.

Fra 1949 var Vejlegård ejet af Finn Wedell-Wedellsborg og i 1968 blev den overtaget af sønnen Joachim. 1982 blev den overtaget af familien Larsen.

Litteratur:

Ole Pedersen, i årbog Historisk Samfund for Københavns Amt 1930. Jespersen, 1926 "Gaarde i København Amt"

Käthe Skov Larsen, "Om den rige enke i Gerdrup". Årsskrift 1994, Egnshistorisk Forening i Gundsø.

Berettere:

Aage Alfred Jensen, Roskilde
Bent Sørensen, Gerdrup.